

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-07-30
Meddelad i
Nacka Strand

Mål nr
P 3195-14

ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2014 -07- 30

D.nr 2012/0065-214

PARTER

KLAGANDE

Naturskyddsföreningen i Österåker
c/o Christina Lundin
Täljö Ringväg 45
184 92 Åkersberga

MOTPART

Österåkers kommun
184 86 Åkersberga

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Stockholms läns beslut den 15 april 2014 nr 4031-1691-14 avseende överklagad detaljplan för Täljöviken i Österåkers kommun, se bilaga 1.

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 377619

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

YRKANDEN M.M.

Naturskyddsföreningen i Österåker har yrkat att planen upphävs.

Föreningen har i allt väsentligt anför detsamma som hos länsstyrelsen.

DOMSKÄL

Vad föreningen anført i mark- och miljödomstolen föranleder inte domstolen att göra annan bedömning än den länsstyrelsen gjort. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 20 augusti 2014.

Bjarne Karlsson

Maria Backstöm Bergqvist

Länsstyrelsen
Stockholm

BESLUT

Enheten för överklaganden
Lina Stode

Datum
2014-04-15

Beteckning NACKA TINGSRÄTT
4037-1691-14

INKOM: 2014 06-04
MÅLNR: P 3195-14
AKTBIL: 3

Klagande
Se sändlista

✓ Motpart
Österåkers kommun
184 86 Åkersberga

Överklagande i fråga om detaljplan för Täljöviken, Österåkers kommun

Beslut

Länsstyrelsen avvisar Amelia Brynes överklagande.

Länsstyrelsen avslår överklagandena i övrigt.

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2014 -06- 04

Akt..... 2 P 3195-14
Aktbil..... 3

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Österåkers kommun beslutade den 16 december 2013, KF § 9:7, att anta detaljplan för Täljöviken i kommunen.

Naturskyddsföreningen Österåker har överklagat kommunens beslut och yrkar att detaljplanen ska upphävas. Till stöd för sin talan anför föreningen bl.a. följande. Detaljplanen strider både mot miljöbalken vad gäller jordbruksmarken och mot antagna mål om hållbar samhällsutveckling. En utbyggnad med 350 bostäder medför en ökning av befolkning på ca 1 100 boende, mänsklig påverkan och slitage på området där de stora natur- och kulturvärdena kommer att gå helt förlorade. Någon utbyggnad av det kollektiva transportnätet finns inte planerad. De boende i området kommer att bli bilberoende då den befintliga trafikförsörjningen inte är tillräckligt attraktiv. Det är 2,5 km till närmaste tågstation. Föreningen är mycket kritisk till att miljökonsekvensbeskrivningen inte redovisar några trafikanalyser. Därtill kommer en stor mängd transporter för den service som planeras i området, såsom förskola och eventuellt kommersiell eller annan service i centrumdelen. Enligt planen redovisar man att en bussförbindelse i ett senare skede kan komma att etableras på andra sidan Näs Gård. Således föreslås i planen att en trafikled dras genom det känsliga naturområdet vilket kommer att få helt förödande konsekvenser på djur- och naturliv. I rapport från Statens Geotekniska institut anges att det finns risk för skred och ras vid Täljöviken. Marken utgörs till stora delar av gyttjelera och lera överlagrad av gyttja med 0,5 m mäktighet. Föreningen anser att inför framtida klimatförändringar med risk för skred och ras måste man ha andra säkerhetsmarginaler. Exploateringen kommer att göras på jordbruksmark som är skyddad både genom nationella beslut och i miljöbalken. Man kommer att behöva odlingsbar mark i framtiden för nationell livsmedelsförsörjning. Det finns gott om annan mark att bygga på som är bättre lämpad för utbyggnad av bostäder.

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

Utbyggnaden kan inte på något vis ses som en utbyggnad av tätort. Det är beläget ca 2,5-3,5 km från kommunens centrala delar med service och kommunikationer. Området kommer att skapa en periferi med krav på kommunikationer och egen service vilket kommer att medföra ökad bilanvändning. År 1943 fick LO förvärvstillstånd att köpa Näs Gård efter ett beslut av Regeringen. Som villkor angavs att marken framledes skulle användas som jordbruksmark. Länsstyrelsen har skyldighet att bevaka denna fråga vad gäller beslutet. De anser att kommunen och LO inte på egen hand kan upphäva regeringsbeslut som gäller nationella frågor om jordbruksmark. Sammanfattningsvis anser föreningen att kommunen bryter mot nationella beslut och miljömål och att den orörda och unika kultur- och naturmiljön bör sparas. Föreningen anser att det inte finns några väsentliga skäl att ta jordbruksmark i anspråk då det inte medför någon tätortsutveckling och att det finns annan mark att bygga på.

Peter Norrman och Amelia Bryne har överklagat kommunens beslut och yrkar att detaljplanen ska upphävas. Till stöd för sin talan anför de bl.a. följande. De äger fastigheten Näs 5:1. Deras fastighet angränsar direkt till planområdet. De anser att detaljplanen kommer att påverka deras fastighet i allt för stor grad och att de mål som kommunen vill nå med exploateringen kan nås på betydligt mer hållbara sätt. De vet inte hur mycket mark av deras fastighet som ska tas i anspråk för detaljplanen. Den planerade rondellen ligger tätt intill deras miljökulturellt viktiga båtsmanstorp och mark. Det skapas allt större miljöpåverkan och intrång på deras mark. Deras framtida visioner att göra kafeteria, kulturhus och publik ortagård försämras markant. Det finns en möjlighet att Långhundraledens vattenled kan användas som en del i rondellens utformning. Detta kan leda till att rondellens mitt måste flyttas ca 3 meter närmare deras hus. Värdet på deras fastighet kommer kraftigt att reduceras. De anser att det borde vara möjligt att förlägga rondellen österut längre bort från deras fastighet. Ingen mark skulle då tas från deras fastighet och planen skulle bättre värna om den värdefulla kulturmiljön. De anser att marken vid Täljöviken inte bör bebyggas och att en stor del ska bevaras som jordbruksmark. De anser att det finns flera bättre alternativ. De har påbörjat ett mindre ekologiskt jordbruk på sin fastighet. De hoppas på att kunna bli en positiv energi i Österåkers kommun genom sitt intresse för lokalt odlad mat, lokal kultur och lokalt engagemang inom miljö- och matfrågor. Deras fastighet består av ett bostadshus från 40-talet med en tillhörande lada från 1700-talet, en 1800-tals stuga samt ett båtsmanstorp med tillhörande 1700-talslada. Hela fastigheten har blivit klassad som särskild värdefull miljö av Stockholms läns museum. Torpmiljöns byggnader har byggnadshistoriska värden. Den mark som skulle tas från deras fastighet enligt detaljplanen Täljöviken ligger geografiskt väldigt nära båtsmanstorp Näsвик. Ett torp som har bland de äldsta anorna av alla torp i kommunen. Torpet är även den äldsta kulturbyggnaden i denna del av viken. De har haft visioner att kunna göra torpet mera tillgänglig för allmänheten med en liten kafeteria, örtträdgård, kulturcenter och eventuellt handelsbod. Deras fastighet Näs 5:1 har utstått en mängd intrång under de senaste decennierna vilket reducerat värdet på fastigheten. De blir också berörda av en annan detaljplan för Täljö vägskäl. Under denna plan kan 900 kvm av deras mark längs Svinningevägen komma att tas i

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

anspråk. De riskerar att förlora mark på två sidor av sin fastighet och därmed förlora skydd från vägen och trafik. Den nya gatubelysningen kommer att sättas upp på Svinningevägen från Gottsunda och fram till Täljö framför deras fastighet. De har framfört vad de tycker vad gäller utformningen av ljusstolpar. Om samma gatubelysning skulle fortsätta från Svinninge längs med Svinningevägen mot deras fastighet så skulle kulturmiljön betydligt försämrats. Det är oklart vem som har det slutgiltiga ansvaret för utformning av gatubelysning längs Svinningevägen. Enligt detaljplanen för Täljöviken planeras det att ta en del av deras fastighet för att bygga en rondell. Den planerade rondellen är det ingrepp som påverkar dem både personligt och kulturmässigt. Trafiken skulle öka markant i närheten av torpet. Det kommer att leda till högre och mer störande ljudnivå och ljus från den ökade biltrafiken, försämrade utsikt från torpet, mer avgaser och mindre attraktiv miljö. Deras möjligheter att öka torpets tillgänglighet för allmänheten och bevara dess kulturvärden kommer att gå förlorade. Kommunen anser att det är svårare att lägga rondellen bort ifrån dem av miljömässiga skäl. De anser att det bör vara möjligt att lägga rondellen österut och bort från deras fastighet. De anser det inte vara rimligt att acceptera en detaljplan som tar deras mark i anspråk men som inte ger någon information om hur mycket mark kommunen kommer att ta i anspråk. I nuläget är den exakta placeringen och utformningen oviss. Detaljer om rondellens utformning är inte reglerade i planen. Miljöbedömning och analysen bör ifrågasättas. Det finns flera tänkbara alternativ. I detaljplanen ska tillgänglighet till strandzonen ökas med gång- och cykelväg längs Täljöviken. En gång- och cykelväg kunde byggas på samma område utan exploateringen. Då kunde besökare gå och cykla genom ett orört naturlandskap samtidigt som jordbruket kunde bli kvar. Under debatten om exploateringen har det ofta noterats att bonden som arrenderar jordbruksmarken har påstått att han inte längre har möjlighet att bruka jorden rationellt på ett ekonomiskt hållbart sätt. Det finns många andra bönder, jordbruksmodeller och många kreativa sätt att odla på. Det finns en betydelsefull opinion mot just den här exploateringen från kommunens invånare. Under bara några månader sommaren 2013 samlade Österåkers Naturskyddsförening och Österåkers Hembygds- och fornminnesförening ca 3 600 namnunderskrifter för att få till en folkomröstning angående exploatering av jordbruksmark vid Täljöviken och Näs. Den 16 december 2013 röstade kommunfullmäktige nej till begäran om en folkomröstning och bara några minuter senare antogs exploateringsavtal och detaljplanen. De anser att marken vid Täljöviken ska bevaras som jordbruksmark med användning av de existerande utbildnings- och konferenslokalerna. Till stöd för sin talan ger de in och åberopar bilder på området och fastigheten.

Per-Erik Westlin och Ullah Eklund Westlin har överklagat kommunens beslut. Deras överklagande är främst inriktat på miljökonsekvensbeskrivningen och en särskild sammanställning av miljöbedömning för detaljplan för Täljöviken. Med anledning av detta har de yrkat, som det får uppfattas, att en citerad textrad i miljökonsekvensbeskrivningen tas bort och att miljökonsekvensbeskrivningen inte ska gälla för den del av programområdet som undantogs vid det fortsatta detaljplanarbetet. Planeringen av de undantagna fastigheterna Täljö 1:11, 1:21 och 5:1 samt Svinninge 7:1 måste fortsätta och fördjupas och en egen

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

miljökonsekvensbeskrivning upprättas. Därutöver anför de bl.a. följande. I kommunens arkiv återfinns inte något beviljat bygglov för brygganläggningen på fastigheten Täljö 5:1 från vilken 90 % av all båttrafik avgår och ankommer till den inre delen av Täljöviken. Något annat lagligt giltigt tillstånd lär inte finnas för denna anläggning med förtöjning av ca 13 båtar. Deras fastighet Täljö 1:11 har ett tillstånd för bryggor med 14 båtplatser. Deras anläggning är inte färdig utan under pågående arbete och utredning för utbyggnad enligt gällande lagar. De framförde ett förslag i sitt yttrande i programskedet men Täljö 1:11 skars bort från detaljplanen för Täljöviken. Miljökonsekvensbeskrivningen behandlar inte de fysiskt verkliga naturförhållandena på Täljö 5:1, 1:11 och 1:21. För att faunan och florin i inre Täljöviken ska kunna leva och föröka sig, krävs en total frånvaro av båttrafik i viken så att det inte sprids giftiga kolväten från båtmotorer och att bottensediment inte rörs upp i vattnet. Detaljplanen innehåller ingen möjlighet till brygga att angöra med båt. Det innebär att den flytbrygga på Näs 7:1 vilken under de senaste åren haft tre båtar försvinner och miljöbelastningar minskar. Fullmäktiges beslut tolererar befintlig båttrafik till och från Täljö 5:1 utan att ha utrett om denna trafik har lagligt tillstånd. Denna trafik skadar faunan och florin. En miljöbedömning kan inte i övriga områden på Täljö 1:11, 1:21 och 5:1 mätas och bedömas på annat sätt än för detaljplanen för Täljöviken då vikens vatten flyttar sig mellan alla fastigheter. Utsläpp av giftiga kolväten från en båt i vikens vatten har samma effekt på till exempel nylagd fiskrom oavsett om båten angör fastigheterna Näs 7:1 eller Täljö 5:1.

Österåkers kommun har på fråga av Länsstyrelsen redovisat bl.a. intrångskartor för fastigheten Näs 5:1 både i detaljplaneförslaget och också den antagna detaljplanen.

Peter Norrman har därefter kommit in med ett yttrande och anför bl.a. följande. Trots att det verkar som att kommunen har minskat ingreppet på deras mark från 725 kvm till 467 kvm så har de aldrig blivit informerade om detta förrän de sett de kartor som skickats till Länsstyrelsen. De hade ett möte med kommunen den 6 mars 2013 där de talade om kommunens planer avseende deras mark. De diskuterade möjligheten till att minska ingreppet från rondellen. Rondellen var på tal under mötet men inga uppgifter angående hur mycket mark som skulle tas i anspråk presenterades. Intrångskartan där 723 kvm ianspråktagen mark redovisas har de aldrig fått del av innan. Efter mötet hörde de inte någonting mer från kommunen. I en av kartorna som kommunen skickade till Länsstyrelsen visar de hur rondellens placering har justerats i antagandehandlingen. Utan illustrationen i rött som de inte fick se förrän nu är det omöjligt att se skillnaden. Kommunen kan inte begära att de som fastighetsägare ska kunna läsa en karta utan specifika markeringar och förstå att det skulle ha skett någon förändring. De fick alltså ingen information som skulle ha förklarat detta. De andra kartorna som mer tydligt visar hur kommunen minskat intrånget har upprättats i slutet på mars 2014 innan de skickades till Länsstyrelsen. På grund av bristen på information uppfattade de det som att planen inte hade ändrats och de fortsatte att inte få någon klarhet angående hur deras mark skulle påverkas. Detta pågick hela 2013 och fram tills nu. Om de vid något enstaka tillfälle faktiskt fått det förklarat för dem att cirkulationsplatsen faktiskt flyttats

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

söderut så skulle detta ha uppskattats. Det finns dock fortfarande oklarheter hur mycket rondellen har faktiskt flyttats. Det finns enligt honom fortfarande en mängd obesvarade frågor kring detta.

Motivering*Tillämpliga bestämmelser m.m.*

En ny plan- och bygglag (2010:900), PBL, trädde i kraft den 2 maj 2011 då den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, upphörde att gälla. Enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till PBL framgår att äldre föreskrifter fortfarande ska gälla för ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011. Den numera upphävda ÄPBL ska därför tillämpas i ärendet.

Talerätt m.m.

Enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) får ett beslut överklagas av den som beslutet angår om det gått honom emot och beslutet kan överklagas. Enligt rättspraxis anses ett beslut att anta en detaljplan angå ägare till, hyresgäster eller boende på de fastigheter som ligger inom planområdet eller som gränsar direkt till detta. Även om en gata eller väg skiljer klagandens fastighet från det i ärendet aktuella planområdet brukar rätt att överklaga anses föreligga. Därutöver anses beslutet angå ägare till fastigheter samt hyresgäster och boende i nära grannskap om de är särskilt berörda med hänsyn till arten och omfattningen av den aktuella åtgärden, natur- eller trafikförhållanden på platsen m.m. Vidare anses de som har fått underrättelse om beslut att anta en detaljplan med besvärshänvisning ha rätt att överklaga ett planbeslut (jfr RÅ 1991 ref. 80).

Av 13 kap. 5 § ÄPBL framgår dessutom att ett beslut att anta en detaljplan får överklagas endast av den som senast under utställningstiden skriftligen har framfört synpunkter som inte blivit tillgodosedda.

Amelia Bryne har inte kommit in med synpunkter under planförfarandet före eller under utställningstiden. Hon har därför inte rätt att överklaga kommunens beslut. Hennes överklagande ska därför avvisas.

Prövningen i övrigt

Länsstyrelsen har i förevarande ärende endast att pröva den nu överklagade detaljplanen. Vid prövningen har Länsstyrelsen enligt 13 kap. 8 § ÄPBL antingen att fastställa eller upphäva antagandebeslutet i dess helhet om inte kommunen medgett något annat. I detta fall finns inget medgivande från kommunen. Länsstyrelsen kan således inte med anledning av överklagandena göra ändringar i eller tillägg till planen eller pröva någon annan planutformning än den kommunen har antagit. Inte heller kan Länsstyrelsen ändra eller upphäva formuleringar i miljökonsekvensbeskrivningar eller andra handlingar som tagits fram under

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

planarbetet eftersom dessa handlingar hör till planeringsunderlaget och inte innefattar bindande bestämmelser.

Länsstyrelsens materiella prövning omfattar endast det som regleras i detaljplanen, d.v.s. markanvändningen inom angivet planområde. Alternativa lokaliseringslösningar för det aktuella planområdet omfattas således inte av denna prövning. Frågor som rör den närmare utformningen av bebyggelsen prövas i samband med planens genomförande.

Plan- och bygglagen, bygger på principen om decentralisering av beslutsfattandet och kommunal självbestämmanderätt i frågor som rör bl.a. riktlinjer för markanvändningen i kommunen. Således föreskrivs i 1 kap. 2 § ÄPBL att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Kommunen får själv inom vida ramar avgöra hur marken ska disponeras och hur miljön ska utformas i den egna kommunen. En konsekvens av detta är att den statliga kontroll som besvärprövningen innefattar i många fall stannar vid en prövning av om ett överklagat kommunalt beslut ligger inom ramen för det handlingsutrymme som de materiella reglerna ger kommunen. Det ovan sagda föranleder en väsentlig begränsning av den materiella prövning som ska göras i ett överklagningsärende.

Vid planläggning ska enligt 1 kap. 5 § ÄPBL både enskilda och allmänna intressen beaktas. Kommunens beslut att anta en detaljplan bör enligt förvaltningsrättsliga grunder således upphävas endast om kommunen i sin bedömning gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda intressen eller motstående enskilda och allmänna intressen, eller i de fall då kommunen förfarit felaktigt vid handläggningen av planärendet. Länsstyrelsens prövning i ett ärende avseende en överklagad detaljplan avser därför i allt väsentligt frågor som är av betydelse för de klagande i deras egenskap av sakägare eller boende, dvs. frågor som rör de klagandes enskilda intressen. Överprövningen är begränsad i de fall där enskilda klagande för fram andra argument än sådana som direkt berör dem som sakägare. Länsstyrelsen har således i ärendet att göra en avvägning mellan klagandes enskilda intressen men samtidigt beakta kommunens handlingsfrihet när det gäller utformningen av planen. Det är en uppgift i första hand för kommunen att besluta om markanvändning och byggande. Länsstyrelsen kan på yrkande av enskilda i princip endast pröva frågor som rör de klagandes enskilda intressen.

Den överklagade detaljplanens syfte är möjliggöra ny bebyggelse vid Täljöviken med ca 350 nya bostäder, varav ca 180 i småhus, ca 140 i flerbostadshus och ca 30 i centrumkvarteret. Syftet är också att utveckla grönstrukturen så att området blir allmänt tillgängligt som ett rekreationsområde, samtidigt som dess natur- och kulturvärden och vattenkontakt värnas och stärks. Detaljplanen för Täljöviken ska ses som en integrerad del av Åkersbergas tätortsutveckling som skärgårdsstad genom sin direkta koppling till stadsbyggnadsprojektet Kanalstaden, med ca 2 500 nya bostäder. Genom utbyggnaden av Täljöviken kopplas Kanalstaden och Åkersberga samman med utbyggnaden av bostäder längs Svinningsvägen. Området

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

nås från Svinningevägen och är uppbyggt omkring en central huvudgata med möjlighet till busstrafik, som via den kommande planetappen Näs gård och Näsängen (öster om planområdet) kan ge förbindelse med Kanalstaden och vidare mot Åkersberga centrum. Grundtanken i planen är trädgårdsstad. För huvuddelen av planområdet anger planen enfamiljshus; radhus, kedjehus och villor, i en trädgårdsstadsinspirerad utformning. Täljövikens konferensgård ska kunna byggas ut till en centrumanläggning och användas för olika typer av serviceändamål, bl.a. förskola. Planområdet ligger i huvudsak norr om Täljöviken och öster om Svinningevägen och ca 2 km sydväst om Åkersberga station och ca 1 km sydväst om blivande Kanalstaden. Området öster om planområdet, Näs gård och Näsängen, avses detaljplanläggas i nästa etapp i enlighet med det gemensamma detaljplaneprogrammet. Planområdet saknar gällande detaljplan och områdesbestämmelser.

I ärendet har det framställts invändningar mot planen som rör både enskilda och allmänna intressen. Vad gäller vissa allmänna intressen, såsom miljö kvalitetsnormer, boendes hälsa och trafiksäkerhet eller risker för olyckor bevakas dessa i första hand av Länsstyrelsen i sin funktion som regional planmyndighet under planprocessen och vid prövning eller beslut enligt bestämmelserna i 12 kap. ÄPBL. När enskilda åberopar allmänna intressen, såväl frågor som omfattas av Länsstyrelsens prövning enligt 12 kap. ÄPBL som andra allmänna intressen, blir prövningen i samband med ett överklagande begränsad (se bl.a. RÅ 1994 ref. 39). Det som avgör överprövningens omfattning är utformningen av de bestämmelser som det överklagade beslutet grundas på. Om kommunens beslut ryms inom den handlingsfrihet som de materiella bestämmelserna medger, kommer de avvägningar som en kommun gjort mellan olika samhällsintressen inte bli föremål för överprövning. I samband med ett överklagande som berör sådana allmänna intressen som bevakas enligt 12 kap. ÄPBL, kan i regel dock bara prövas om underlaget för länsstyrelsens prövning varit godtagbart, vad som tillförts i ärendet efter länsstyrelsens prövning samt om detaljplanen medför att planen för berörda inte blir acceptabel.

Förslag till detaljplanen för Täljöviken nedre och övre har varit föremål för samråd under tiden 11 mars – 25 april 2011 och för utställning 27 februari – 23 mars 2012. Efter utställningen ändrades huvudmannskapet till kommunalt varvid de två planerna slogs ihop till en. En ny utställning har genomförts för detaljplan för Täljöviken under tiden 25 februari – 25 mars 2013. Länsstyrelsen finner härmed att de underlag som utarbetats under planprocessen är tillräckliga för bedömningen av konsekvenserna av detaljplanens genomförande för omgivningen. Länsstyrelsen finner att det inte framkommit att planhandlingarna eller handläggningen i kommunen har sådana brister eller att det föreligger sådana omständigheter som innebär att kommunens planbeslut inte tillkommit i laga ordning. Att klagandena inte fått gehör för sina synpunkter i ärendet medför ingen annan bedömning.

Enligt 12 kap. 1 § PBL ska Länsstyrelsen pröva en kommuns beslut att anta en detaljplan om det kan befaras att beslutet innebär att ett riksintresse enligt 3 eller 4

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

kap. miljöbalken inte tillgodoses, regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt, en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte iakttas eller en bebyggelse annars blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser. Länsstyrelsen fann i sitt utställningsyttrande den 4 juni 2013 att planområdet inte berörs av bestämmelserna för riksintressen i 4 kap. miljöbalken. Länsstyrelsen som regional planmyndighet har den 13 januari 2013 beslutat att antagandebeslutet inte ska prövas enligt bestämmelserna i 12 kap. 2 § ÄPBL. Länsstyrelsen har således bedömt att exploateringen enligt detaljplanen går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning enligt bestämmelserna i miljöbalken och med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risker för olyckor, översvämning eller erosion. Länsstyrelsen som överklagandemyndighet finner inte skäl att göra någon annan bedömning.

Genom aktuell detaljplan avses byggandet av 350 bostäder möjliggöras, på mark som idag används i huvudsak som jordbruksmark. Nybyggnation av bostäder är ett angeläget allmänt intresse, särskilt i Stockholmsregionen. Vid detaljplaneläggning ska kommunen göra en avvägning mellan behovet av mark för bostäder och behovet av mark för andra ändamål, som i detta fall jordbruk. Det är kommunen som ansvarar för planeringen av marken i kommunen och som vid detaljplaneläggning gör avvägningar i fråga om markanvändningen. Behovet av mark för bostäder och handel ställs då mot behovet av mark för andra ändamål. Att kommunen för det aktuella planområdet har prioriterat bostäder och tätortsutbyggnad och förbindelsen mellan Åkersberga och Täljö framför bevarande av jordbruksmark anser Länsstyrelsen vara godtagbart och får anses vara en fråga som ligger inom kommunens handlingsutrymme. Länsstyrelsen finner att den avvägning som kommunen har gjort mellan de allmänna intressena är godtagbar. Länsstyrelsen konstaterade i sitt utställningsyttrande av den 4 juni 2013 bl.a. att planområdet ingår i utbyggnadsområde inom ramen för Åkersbergas framtida utveckling västerut, enligt den fördjupade översiktsplanen för Täljöviken-Täljö, Gottsunda, Näs och Kanalstaden som antogs av kommunfullmäktige den 16 augusti 2006. Detaljplanen är enligt Länsstyrelsen i övrigt i enlighet med fördjupad översiktsplan för Täljöviken och är en del av en fortsatt utveckling av tätorten. Vid planläggning ska enligt 1 kap. 5 § ÄPBL både allmänna och enskilda intressen beaktas. Ägaren till fastigheten Näs 5:1 har anfört bl.a. att det inte är rimligt att detaljplanen tar deras mark i anspråk och att detaljer om rondellens utformning inte är reglerade i planen. Av genomförandebeskrivning framgår bl.a. att detaljplaneförslaget innebär att Österåkers kommun får rätt att lösa in privatägd mark som ligger inom allmän plats i detaljplanen. Kommunen ska enligt detaljplanen vara huvudman för allmänna platser. Detaljplanen medför därigenom att mark tillhörig bl.a. Näs 5:1 kan tas i anspråk enligt 6 kap. 17 § ÄPBL av kommunen. Av handlingarna till den antagna detaljplanen framgår att föreslagen markinlösen i detaljplanen på fastigheten kan komma att bli ca 467 kvm vilket enligt Länsstyrelsen inte får anses vara ett obetydligt intrång. Av handlingarna framgår att markintrånget för cirkulationsplatsen i detaljplaneförslaget på ca 723

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

kvm hade minskats till ca 467 kvm i den antagna detaljplanen för att bättre tillgodose fastighetsägarens till Näs 5:1 intressen. I genomförandebeskrivningen anges att ersättning för markinlösen regleras i samband med lantmäteriförrättningen. Av särskild sammanställning av miljöbedömning av den 20 juni 2013 och övriga handlingar i ärendet framgår att den i detaljplanen föreslagna rondellen är en avvägning mellan hänsyn till topografi och grundförhållanden. Genom att rondellen byggs ökas trafiksäkerheten genom att farten dämpas. Det har i övrigt framkommit i ärendet att cirkulationsplatsens placering är en sammanvägning mellan olika förhållanden på platsen. Länsstyrelsen instämmer således i kommunens bedömning att det är av stor vikt för projektets genomförande att en del av fastigheten Näs 5:1 löses in. Några rimliga alternativa placeringar av cirkulationsplatsen eller andra lösningar synes inte stå till buds. Vid en avvägning mellan Peter Normans enskilda intresse att behålla fastigheten intakt och det allmänna intresset av att kunna genomföra byggnationen av bostäder i Täljöviken finner Länsstyrelsen att Peter Normans intressen får stå tillbaka för de allmänna intressena. Länsstyrelsen finner att planen utformats så att de fördelar som kan vinnas med den överväger de olägenheter som planen medför för den klagande fastighetsägaren. Länsstyrelsen anser således att det inte har framkommit att detaljplanen innebär åsidosättande av kraven i 1 kap. 1 § ÄPBL och 5 kap. 2 § ÄPBL vid en avvägning mellan de olika intressen som berörs.

Regler om inlösen och ersättning finns i 14 kap. ÄPBL. Den omständigheten att fråga om inlösen och ersättning, vilka prövas i annan ordning, ännu inte är lösta för fastigheten Näs 5:1 medför inget hinder att anta detaljplanen. Antagningsbeslutet ska således inte upphävas på denna grund. Med hänsyn till vad som framförts i överklagandet samt vid bedömningen att fastigheten måste lösas in, kan planen inte i övrigt anses medföra några sådana betydande olägenheter för fastigheten och dess ägare som skulle kunna utgöra skäl att upphäva planen.

Klagandena har även anfört att miljökonsekvensbeskrivningen kan ifrågasättas. Enligt 5 kap. 18 § andra stycket ÄPBL ska när detaljplanen upprättas bestämmelserna i 6 kap. 11-18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas om planen kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken. Kommunen har funnit att detaljplanen medför en betydande miljöpåverkan och har låtit upprätta en miljökonsekvensbeskrivning. Till detaljplanen följer en särskild sammanställning av miljöbedömning som belyser frågor som identifierats i miljökonsekvensbeskrivningen. Länsstyrelsen konstaterar att miljökonsekvensbeskrivningen beskriver nuläget samt den påverkan som blir följden såväl om den föreslagna detaljplanen genomförs som ett nollalternativ genomförs. Länsstyrelsen finner att miljökonsekvensbeskrivningen på ett godtagbart sätt behandlar rimliga alternativ och redogör för detaljplanens konsekvenser. Några skäl för att upphäva kommunens antagandebeslut med anledning av vad som framförts om brister i miljökonsekvensbeskrivningen föreligger inte.

BESLUTDatum
2014-04-15Beteckning
4031-1691-14

Detaljplanen bestämmer den tillkommande bebyggelsens omfattning och utformning i stora drag. Den arkitektoniska anpassningen av nämnda bebyggelse till befintlig äldre bebyggelse i planområdets närhet bestäms närmare i samband med bygglovgivningen och prövas därför inte i det aktuella detaljplaneärendet. Vad klagandena har anfört om att den aktuella bebyggelsens storlek och utformning avviker från omgivningen innebär således inte att antagandebeslutet på den grunden ska upphävas.

Länsstyrelsen finner sammanfattningsvis att det som klagandena anfört, vid en avvägning mellan klagandenas enskilda intressen och de intressen som planen syftar till att tillgodose, inte utgör tillräckliga skäl för att upphäva antagandebeslutet. Enligt Länsstyrelsen är de olägenheter i form av bl.a. förändrat naturlandskap och ökad bil- och båttrafik som detaljplanen kan medföra för klagandena inte så betydande att planen av det skälet inte kan godtas. Inte heller i övrigt har framkommit någon omständighet som utgör skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen. Vad klagandena anfört i övrigt föranleder ingen annan bedömning. Överklagandena ska därför avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsassessor Ulla Jarnås. Föredragande har varit länsassessor Lina Stode.

Ulla Jarnås
Lina Stode*Sändlista:**Förenklad delgivning:*

- ✓ Naturskyddsföreningen i Österåker, c/o Christina Lundin, Täljö ringväg, 184 92
- ✓ Peter Norrman, Svinningevägen 51, 184 92 Åkersberga
- ✓ Amelia Bryne, Svinningevägen 51, 184 92 Åkersberga
- ✓ Ullah Eklund Westlin, Gränsriddarvägen 3, 184 94 Åkersberga
- ✓ Per-Erik Westlin, Hästängsuddsvägen 8, 184 94 Åkersberga

Kopia till: akten, plan, LS, UJ

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Ny ledamot/ersättare i kommunfullmäktige

Länsstyrelsen utser ny ledamot/ersättare i kommunfullmäktige från och med den 8 juli 2014 till och med den 14 oktober 2014.

Kommun: Österåker

Parti: Moderata Samlingspartiet

Ny ledamot: Lars Brunnberg

Ny ersättare: Birgitta Netterström

Avgången ledamot: Helena Jungenstam

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Österåker Norra

Ledamot

Michaela Fletcher Sjöman
Stellan Bennich
Mats Højbrandt
Mia Hinndal Bellander
Mary X Jensen
Peter Rönnlund
Ulf Ellnebrant
Mats Beiming

Ersättare

1. Bror Jansson
2. Göran Enwall
3. Kim Skerving
4. Kristina Lemon
5. Viking Skeeberg
6. Mats Ifvarsson
7. Bo Hansson
8. Marianne Lindner Lövgren
9. Birgitta Netterström *

Österåker Södra

Ledamot

Hampe Klein
Eliza Roszkowska Öberg
Ingela Gardner Sundström
Lars Brunnberg *
Conny Söderström
Anneli Hogreve
Kenneth Netterström
Pär Lindfors
Johan Boström
Christina Funhammar

Ersättare

1. Bror Jansson
2. Göran Enwall
3. Kim Skerving
4. Kristina Lemon
5. Viking Skeeberg
6. Mats Ifvarsson
7. Bo Hansson
8. Marianne Lindner Lövgren
9. Birgitta Netterström *

Bevis utfärdas för den som berörs av beslutet.

Den som vill överklaga detta beslut kan göra det skriftligen hos Valprövningsnämnden.

Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen, Box 22067, 104 22 STOCKHOLM inom tio dagar efter dagen för detta beslut.

Lena Särland

Katarina Wikström

Kopia till
Kommun
Ny ledamot
Ny ersättare
Parti

KS § 7:27

Dnr. KS 2013/0386-100

Svar på medborgarförslag nr 12/2013 angående anläggande av mountainbike (MTB)- och cyclocrosslinga i Österåkers kommun

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Anse medborgarförslag nr 12/2013 angående anläggande av mountainbike (MTB) – och cyclocrosslinga i Österåkers kommun, besvarad med hänvisning till att Kommunstyrelsens uppdrag gällande inrättande av mountainbikespår i Österåkers kommun även ska beakta vad som framförs i medborgarförslaget samt vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2014-06-09.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

2. Uppdra åt Samhällsbyggnadsförvaltningen att, i samråd med berörda parter, undersöka möjligheten för inrättande av mountainbikespår i Österåkers kommun.

3. Redovisning av uppdraget ska ske senast vid arbetsutskottets sammanträde den 17 december 2014.

Sammanfattning

Till Österåkers kommun har inkommit ett medborgarförslag angående anläggande av mountainbike (MTB) – och cyclocrosslinga i Österåkers kommun. Därutöver har Kultur- och utbildningsnämnden initierat samt beslutat om, att föreslå Kommunstyrelsen att undersöka möjligheten för inrättande av slinga för mountainbike (MTB) och cyclocross i Österåkers kommun.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2014-06-18, § 6:20.
- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2014-06-09.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher Sjöman (M) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag innebärande att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Anse medborgarförslag nr 12/2013 angående anläggande av mountainbike (MTB) – och cyclocrosslinga i Österåkers kommun, besvarad med hänvisning till att Kommunstyrelsens uppdrag gällande inrättande av mountainbike i Österåkers kommun även ska beakta vad som framförs i medborgarförslaget samt vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2014-06-09.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

Forts.

Forts. KS § 7:27

2. Uppdra åt Samhällsbyggnadsförvaltningen att, i samråd med berörda parter, undersöka möjligheten för inrättande av mountainbikespår i Österåkers kommun.
3. Redovisning av uppdraget ska ske senast vid arbetsutskottets sammanträde den 17 december 2014.

Michael Solander (MP) yrkar bifall till medborgarförslaget.

Propositionsordning

Ordförande frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletcher Sjömans (M) yrkande eller enligt Michael Solanders (MP) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletcher Sjömans (M) yrkande.

Expedieras

- Samhällsbyggnadsförvaltningen
- Förslagsställaren
- Akten

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens kontor
Datum 2014-06-09
Dnr 2013/0386-100

Till Kommunstyrelsen

Svar på medborgarförslag nr 12/2013 angående anläggande av mountainbike (MTB)- och cyclocrosslinga i Österåkers kommun

Sammanfattning

Till Österåkers kommun har inkommit ett medborgarförslag angående anläggande av mountainbike (MTB) – och cyclocrosslinga i Österåkers kommun. Därutöver har Kultur- och utbildningsnämnden initierat samt beslutat om, att föreslå Kommunstyrelsen att undersöka möjligheten för inrättande av slinga för mountainbike (MTB) och cyclocross i Österåkers kommun.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår för egen del besluta

uppdra åt Samhällsbyggnadsförvaltningen att, i samråd med berörda parter, undersöka möjligheten för inrättande av mountainbikespår i Österåkers kommun

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

anse medborgarförslag nr 12/2014 angående anläggande av mountainbike (MTB)- och cyclocrosslinga i Österåkers kommun, besvarad med hänvisning till att Kommunstyrelsens uppdrag gällande inrättande av mountainbike i Österåkers kommun även ska beakta vad som framförs i medborgarförslaget samt vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2014-06-09.

Bakgrund

I Kultur- och utbildningsnämnden har beslutats att uppdra till kultur- och utbildningsförvaltningen att undersöka möjligheterna att inrätta ett mountainbikespår i Hacksta friluftsområde. Under tiden har också ett medborgarförslag inkommit om att inrätta slinga för MTB och cyclocross, 5 km respektive 10 km.

Kultur- och utbildningsnämndens förslag att inrätta MTB-spår i Hacksta utgår från att det redan i dag finns upparbetade mtb-spår vid sidan om motionsspåren. Att inrätta spåren här skulle dels ge närhet till omklädningsrum och faciliteter men skulle därför också gå att inrätta inom budgetram. Vad som däremot krävs är ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter då motionsspåren skulle

Tjänsteutlåtande

behöva korsas på ett par ställen. Detta beslut måste fattas i Kommunfullmäktige. När och om så görs kan spåret inrättas omgående.

Andra möjligheter är att inrätta spår i det nya friluftsområde som är budgeterat och planerat i Trastsjöskogen, ett projekt som drivs av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Här finns stora möjligheter att från början inrätta spår på sådant sätt att det redan från början finns designade spår och därmed också eliminera den irritation som annars kan uppstå vid förändring i redan etablerade områden.

Ett medborgarförslag har inkommit om uppmärkning av slinga för mountainbike och cyclocross. Förvaltningen anser att medborgarförslaget kan anses besvarat utifrån förslaget att Samhällsbyggnadsförvaltningen uppdras att i samverkan med berörda parter utreda möjligheterna för inrättandet av mountainbikespår i Österåkers kommun.

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor anser att innan beslut om att inrätta mountainbikespår fattas behöver frågan utredas utifrån olika perspektiv så att kommunen säkerställer att det inte finns några hinder som t e x ekonomi, allmänna ordningsföreskrifter, säkerhetsfrågor, naturhänsyn och placering.

Bilagor

Kultur- och utbildningsnämnden KUN § 4:11. Dnr. KUN 2013/0107-823

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Frene
Kanslichef

12/2013

ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2013 -11- 18

D.nr:

KS 2013/386-100

Skickas till:
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun
Kommunkansliet
184 86 Åkersberga

Medborgarförslag

Förslag (endast ett ämne)*

Uppmärkning av MTB och Cyclocross slinga.

Beskrivning* :

I vår kommun är vi många som älskar cykling som motionsform. Landsvägscyklning sköter vi själva på de fantastiska vägar vi har i kommunen och i de angränsade kommunerna. När det gäller MTB och Cyclocross är det lite mer problematiskt. De grusvägar, stigar eller färdiglagda löparspår som finns, måste delas med vandrare, löpare, ryttare eller människor som bara är ute och promenerar med hunden. Dessa personer tycker troligen att vi cyklister är oerhört störande/farliga när vi kommer i full fart på våra cyklar. Vi cyklister tycker det är störande att behöva begränsa farten när vi tränar för att inte bidra till någon olycka med övriga användare av de gemensamma stråken.

Mitt förslag är att kommunen märker upp en slinga om 5-10km som huvudsakligen kan användas av oss cyklister som gillar cykling i lättare terräng. Naturligtvis ska samma slinga kunna användas av övriga medborgare i kommunen för andra ändamål. Använder man slingan som gångstig skall det klart framgå att den är avsedd för snabbcyklande cyklister. Underlaget kan vara blandat. Grusväg, stigar, gräs ungefär som ett löparspår men utan belysning och inte riktigt lika tillrättat. Behovet att underhålla slingan kan vara betydligt mindre då den gärna kan förändras med årstiderna. Cykling som motionsform har ökat lavinartat de senaste åren. 2014 Vätternrundanplatser, drygt 20000, tog slut på 12 minuter. Cykelvasan 6000 platser tog slut på 8 minuter. Oftast är det samma cyklister som cyklar både på landsvägen och i terrängen.

Namn * Sören Häggqvist

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher Sjöman

2014-08-19 Dnr KS 2014/0004

Till Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Fransisco Contreras (V) – Vidta åtgärder mot sämre arbetsmiljö inom kvinnodominerad verksamhet

Fransisco Contreras hänvisar i sin interpellation till rapporten ”Inspektioner av kvinno- och mansdominerad kommunal verksamhet, hemtjänst och teknisk förvaltning” (2014:3) från Arbetsmiljöverket där man gjort en jämförelse avseende arbetsmiljön mellan två kommunala verksamheter; den kvinnodominerade hemtjänsten och den mansdominerade tekniska förvaltningen.

I rapporten dras bland annat slutsatsen att arbetsmiljön generellt är sämre i hemtjänsten än inom teknisk förvaltning, vilket är en bidragande orsak till högre ohälsotal inom hemtjänsten.

Med anledning av rapporten framställer Fransisco tre frågor:

-Har Österåkers kommun gjort någon liknande kartläggning om varför kvinnor oftare är sjukskrivna än män i den kommunala verksamheten?

-Om ja, hur ser det ut, vad har man kommit fram till och vilka åtgärder har vidtagits?

-Om nej, delar Kommunstyrelsens ordförande Arbetsmiljöverkets slutsatser och är Kommunstyrelsens ordförande beredd att följa Arbetsmiljöverkets rekommendationer?

Arbetsmiljön inom den kommunala verksamheten är en prioriterad fråga. I detta interpellationssvar har jag bett både personal- och hemtjänstförvaltningen om underlag, samt även bett produktionsförvaltningens arbetsmiljöutvecklare inkomma med sina iakttagelser och åtgärder.

Ansvariga har tagit del av dels denna rapport och dels av Afas senaste rapport om längre sjukskrivningar 2014, där framförallt äldre kvinnliga anställda inom vård och omsorg är den grupp som enligt vissa nyckeltal är överrepresenterade.

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher Sjöman

2014-08-19 Dnr KS 2014/0004

Som en del av Vård och Omsorgs systematiska arbetsmiljöarbete genomförs så kallade mätveckor två ggr per år (sammanställningar i varje verksamhet på tillbud och arbetsskador). Resultatet av den senaste mätperioden presenterades för skyddskommittén och det område som visade på flest avvikelser var just fysisk överbelastning. Detta är nu därför ett fokusområde för vård och omsorg. Man har tidigare arbetat med fokusområden baserat på resultaten från mätperioderna med gott resultat.

Arbetsmiljöutvecklare och hemtjänstchef kommer snarast att göra en kartläggning av riskkällor. Man kommer göra en riskbedömning och en handlingsplan upprättas med prioritering av "allvarlighetsgrad". Planen kommer innehålla planerade åtgärder, vem som ansvarar för att genomföra varje åtgärd, när åtgärden ska vara genomförd samt när uppföljning av om åtgärden fått avsedd effekt ska ske. Riskbedömningar och handlingsplaner görs alltid för nya kunder och inför förändringar i organisation o.s.v. görs en konsekvensanalys

Det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) inom vård och omsorg är välutvecklat och det finns dessutom en egen sakkunnig på området (med ett förflutet inom hemtjänsten). Det hålls fyra skyddskommitté-träffar per år samt två SAM-heldagar för chefer och skyddsombud tillsammans. SAM ingår i varje nyanställds introduktion och rutiner och processer finns lätt tillgängliga på intranätet.

Kommunens hemtjänst i egen regi (HT) har sen årsskiftet en ny organisation med en gemensam enhetschef för all HT i kommunen. Till sin hjälp har enhetschefen numera sju verksamhetsledare, som vardera har mellan 10-15 medarbetare. Syftet med den nya organisationen är just ett nära ledarskap.

Under våren har ett nytt planeringsverktyg införts som är direkt kopplat till en app. Verksamhetsledarna leder o planerar arbetet och medarbetarna får sin dagliga arbetsplanering i sin smartphone. Eventuella ändringar under dagen syns också. Det här arbetet har underlättat verksamhetsledarnas arbetssituation ordentligt och frigjort tid för mer kund- och medarbetarkontakt. Det har även förenklat arbetet på fältet för medarbetarna.

Michaela Fletcher Sjöman
Kommunstyrelsen ordförande

2014-05-19

Ö.nr.: KS 2014/004-101(7)

Interpellation

Vidta åtgärder mot sämre arbetsmiljö inom kvinnodominerad verksamhet!

Som ett led i arbetet med att ta reda på varför kvinnor oftare är sjukskrivna än män har Arbetsmiljöverket jämfört arbetsmiljön i två kommunala verksamheter - den kvinnodominerade hemtjänsten och den mansdominerade tekniska förvaltningen, som sköter parker, fastigheter och gator.

Rapporten från Arbetsmiljöverket (2014-05-07) visar att arbetsmiljön i hemtjänsten är betydligt sämre än inom teknisk förvaltning. Över hälften av de ungefär 1 000 medarbetare i hemtjänsten som har svarat på Arbetsmiljöverkets frågor uppger att de har sömnproblem, hjärtklappning eller nedstämdhet, som sätts i samband med jobbet. Färre än var tredje som arbetar med renhållning, fastighetsskötsel och snöröjning i kommunerna upplever samma sak.

I slutrapporten till kommuntillsynen konstateras att skillnaderna speglar ett genusmönster som finns i samhället generellt, där kvinnors arbete värderas lägre. I hemtjänsten, jämfört med den tekniska förvaltningen, har cheferna fler medarbetare, arbetssituationen är mer pressad och resurserna mindre. Mönstret är tydligt. Arbetsmiljön i kommunerna är sämre inom den kvinnodominerade hemtjänsten.

Slutsatsen är att den sämre arbetsmiljön inom kvinnodominerad verksamhet bidrar till att kvinnor har högre ohälsa än män och i större utsträckning riskerar lämna arbetslivet i förtid.

Utifrån ovanstående vill jag fråga Kommunstyrelsens ordförande

- Har Österåkers kommun gjort någon liknande kartläggning om varför kvinnor oftare är sjukskrivna än män i den kommunala verksamheten?
- Om ja; hur ser det ut, vad har man kommit fram till och vilka åtgärder har vidtagits?
- Om nej; delar Kommunstyrelsens ordförande Arbetsmiljöverkets slutsatser och är Kommunstyrelsens ordförande beredd att följa Arbetsmiljöverkets rekommendationer?

Francisco Contreras
Vänsterpartiet i Österåker

Ordförandeförslag

Kommunfullmäktiges ordförande

Till Kommunfullmäktige

Datum 2014-08-19

Dnr KS 2014/0006

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014

Kommunfullmäktige beslutar

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014 noteras till protokollet.

Redogörelse för ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 11 augusti 2014 att godkänna budgetuppföljning för Österåkers kommun per juni 2014 samt beslutade att överlämna uppföljningen till Kommunfullmäktige enligt kommunens ekonomiska styrregler. Kommunfullmäktige har att notera uppföljningen till protokollet.

Bilagor

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014

Ingela Gardner Sundström

Kommunfullmäktiges ordförande

KS § 7:14

Dnr. KS 2014/0006-042

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014

Kommunstyrelsens beslut

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per juni månad 2014 godkänns.
2. Överlämnar Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014 till Kommunfullmäktige enligt kommunens styrregler.

Sammanfattning

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014.

Beslutsunderlag

- Ekonomienhetens tjänsteutlåtande daterat 2014-07-14.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2014-06-18, § 6:12.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher Sjöman (M) yrkar bifall till ekonomienhetens beslutsförslag innebärande att

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per juni månad 2014 godkänns.
2. Överlämnar Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014 till Kommunfullmäktige enligt kommunens styrregler.

Propositionsordning

Ordförande frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletcher Sjömans (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Akten

2014-07-14 Dnr KS 2014/0006 (31)

Till Kommunstyrelsen

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. Budgetuppföljning för Österåkers kommun per juni månad 2014 godkänns.
2. Överlämnar Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2014 till Kommunfullmäktige enligt kommunens ekonomiska styrregler.

Bakgrund

I enlighet med fastställda rutiner för ekonomiska uppföljningar ska ekonomienheten redovisa bokslutsprognos per 2014 12 31 för Österåkers kommun. Kommunens finansiella mål följs upp och avstämning i förhållande till budget 2014 görs under året. Fokus ska läggas på en säkrare prognos och uppföljning av åtgärdsplaner för att fortsatt upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Förutom bokslutet per december och delårsbokslutet per augusti ska månadsuppföljning per juni redovisas till Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Utfall för perioden januari-juni

Kommunen visar ett positivt resultat för perioden om 55,7 Mkr. Jämfört med budget innebär det en avvikelse med cirka 15 Mkr. 50 % av den positiva avvikelsen avser centrala poster som skatteintäkter och avskrivningar. Kostnadsutveckling per juni har ökat med 5,8 % per invånare jämfört med juni månad 2013.

Befolkningsutveckling är positiv och uppgår per 31:e maj till 40 751 vilket är en ökning med 256 personer sedan årsskiftet. Kommunens befolkningsprognos för 2014 har beräknats 40 886 personer per 2014 12 31.

Bokslutsprognos per december

Resultatbudgeten för 2014 uppgår till 62,2 Mkr. Bokslutsprognosen per juni månad visar en positiv avvikelse om 15 Mkr jämfört med budget 2014. Detta förklaras i första hand av lägre kostnader för avskrivningar, förskoleverksamhet samt vårdkostnader inom individ- och familjeomsorg. Bokslutsprognosen per juni månad har förbättrats med 12 Mkr jämfört med vad som har redovisats i mars månad. Nämndernas bokslutsprognoser har förbättrats med ca 10 Mkr mellan mars och juni 2014.

2014-07-14

I prognosen har inte en eventuell återbetalning av tidigare inbetalda premier för AFA försäkring beaktats. En utredning pågår för närvarande för att ta reda på om det är praktiskt möjligt att alls genomföra någon återbetalning av 2004 års premier. Om denna utredning resulterar i att återbetalning kan göras, kommer det att ske först under 2015. Beslut om detta beräknas fattas i AFA Försäkrings styrelse i oktober 2014. Vid ett eventuellt beslut om återbetalning som avser 2004 års premier under oktober 2014, kan en ökad engångspost erhållas motsvarande ca 10-12 Mkr. Återbetalningen är av engångskaraktär.

Nämndernas bokslutsprognos (exkl. PS) pekar på en positiv avvikelse om 7,5 Mkr jämfört med vad som har budgeterats. Det är Kultur- och utbildningsnämnden (4,9 Mkr) beroende på färre förskolebarn samt Socialnämnden (5,7) som står för den positiva avvikelsen. Socialnämndens överskott förklaras av färre HVB-placeringar, vakanta tjänster samt ledigheter inom socialförvaltningen.

Vård- och omsorgsnämnden har prognostiserat ett underskott om 2,3 Mkr. Detta är cirka 2 Mkr bättre än tidigare bokslutsprognoser. Underskottet kan i första hand hänvisa sig till vårdkostnader inom psykiatri. Socialförvaltningen har vidtagit vissa åtgärder för att pressa ner kostnaderna. En säkrare bokslutsprognos framförallt på intäktsidan avseende momskompensation och en djupare analys kommer att redovisas vid delårsbokslutet.

Överförmynderverksamheten har prognostiserats ett underskott om cirka 0,9 Mkr jämfört med budget. Det är i första hand kostnader för administration i Täby kommun som har höjts under 2014.

Centrala poster prognostiseras en positiv avvikelse om 7,5 Mkr jämfört med budget. Det är i första hand skatteintäkter och avskrivningar som visar överskott mot budgeten.

Text	Mars	Juni
KF	-0,4	-0,8
KS	0	0
KUN	0	4,9
VON	-4,1	-2,3
BN	0	0
MHN	0	0
SN	2,5	5,7
Summa nämnder	-2,0	7,5
Centrala poster	5,0	7,5
Summa. Inkl. centrala poster	3,0	15,0
PS	0	0
Summa kommunen	3,0	15,0

2014-07-14

Löneöversyn för år 2014 har hållits enligt tidsplan vilket innebär att utbetalningen har skett fr.o.m. april månad. Utfallet för de flesta fackliga organisationer blev ca 2,4 % - 2,6 %. Den totala kostnadsutvecklingen blev knappt 3 % för år 2014.

Produktionsstyrelsen prognostiserar inte någon avvikelse jämfört med budgeten. Som framgår av nedanstående tabell visar skolverksamhet och äldreomsorg negativa avvikelser medan funktionshindrade, förskola och utjämningsfonden pekar på positiv avvikelse.

Resultatenheterna har avsatt totalt 4,5 % dels för gemensamma kostnader inkl. kostnader för behovsstyrd administration och dels för verksamhetsfond. 4,5 % motsvarar 38,7 Mkr. Kommentarer för både periodens utfall och bokslutsprognos inom staben och utjämningsfond ska utvecklas. Bruttobudget inkl. interna poster för PS motsvarar ungefär 961 Mkr.

Verksamhet 2013	Budget Brutto	Prognos Avvikelse
Förskolor	-148,1	0,8
Skolor	-448,0	-3,3
Sport & Friluft	-25,9	-0,5
Äldreomsorg	-106,1	-2,8
Funktionshindrade	-157,8	-1,6
Måltid	-36,8	0
Staben	-38,7	0
Utjämningsfond	0	7,4
Totalt	-961,4	0

Det är särskoleverksamhet, hemtjänst daglig verksamhet samt personlig assistans som redovisar en negativ avvikelse medan utjämningsfonden visar positiva avvikelser. Hänsyn har tagits till "Utredning av särskoleverksamhet" när det gäller pengnivåer för särskoleverksamheter för år 2014.

Produktionsförvaltningen arbetar vidare med åtgärdsplaner inom berörda enheter.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2014 uppgår till 79,7 Mkr. Detta fördelas IT (3 Mkr), samhällsbyggnad (71,2 Mkr), byggnadsnämnden (2,5 Mkr) samt produktionsstyrelsen (3 Mkr). Utöver investeringsutgifter finns **investeringsinkomster** om 4,65 Mkr budgeterade för 2014. Detta avser dels Kommunstyrelse (3,65 Mkr) och dels Byggnadsnämnden (1 Mkr).

Bokslutsprognosen för investeringsutgifter inom Samhällsbyggnadsförvaltning pekar på en negativ avvikelse om ca 5,3 Mkr i förhållande till budgeten. Cirka 4 Mkr av underskottet finansieras av statsbidrag för trafiksäkerhetsåtgärder som gång- och cykelvägar samt busshållplatser i

Svinninge. Beloppet på ca 6 Mkr avser åren 2014-2015. I Samhällsbyggnadsförvaltningens bokslutsprognos har hänsyn inte tagit till utgifter om "Gottsundabro". Detta uppskattas ca 16,6 Mkr för innevarande år. En säkrare bokslutsprognos för investeringar inom SBF kommer att lämnas senare vid delårsbokslutet.

Enligt kommunfullmäktiges beslut redovisas investeringar på projektnivå enligt bilaga 4. Stora avvikelser kommer att rapporteras till Kommunfullmäktige för ev. ombudgetering mellan olika projekt.

- Åsättra hamn muddring(budget 2 Mkr och prognos 4,8 Mkr)
- Trastsjöskogen (budget 1,9 Mkr och prognos 3,9 Mkr)
- Lekplatser (budget 1,5 Mkr och prognos 2,4 Mkr)
- Domarudden (budget 4 Mkr och prognos 0,8Mkr)

Åsättra Hamn

Ny upphandling av de återstående moränmassorna pågår under mars/april. Denna är beskriven som en samverkansentreprenad. Prognosen har utökats till 4,8 Mkr på grund av den korta tiden som kvarstår, risker samt de privata rännen som tillkommit och ska rensas.

Trastsjöskogen

Upphandlingen har utförts och anbudet som kom in var högre än budgeterat. Förklaring till skillnaden mellan anbud och budget är missbedömning av marknadsprisläge 2014, prognosen sätts till 3,9 Mkr.

Lekplatser

I samband med arbeten som görs i Trastsjöskogen finns möjlighet att skapa en lekplats i anslutning till "Kålgärdet". Denna lekplats som är för de yngsta barnen kommer väl till användning eftersom det inte finns någon annan kommunal lekplats i Margretelund. Lekplatsen anläggs så att naturen kommer att integreras i leken. Lekplatsen anläggs och färdigställs under 2014. Beräknad investering 1,85 Mkr.

Oceanparken ligger närmast den borttagna lekplatsen vid Sätterfjärden. Projekteringsuppdraget inrymmer en lekplats och en bollplan för de minsta och för de äldsta barn, mark- och belysningsplanering (projekteringskostnad är ca 0,5 Mkr). Totalkostnad är beräknat till 7030 tkr vilket omfattar både lekplats och bollplan.

Domarudden GC-väg

En förstudie och en grov kostnadskalkyl har utförts 2013 över anvisade gång- och cykelvägar med undersökning av markförhållanden. Förstudien har utrett flera alternativa sträckningar för GC-väg till Domarudden samt rekommenderat sträckning utifrån nytta och kostnad. Under 2014 ska ett ställningstagande göras för vilket alternativ som anses lämpligast och eventuellt detaljprojekteras. Anläggning av GC-väg till Domarudden kommer inte kunna ske under 2014. Detaljprojektering beräknas uppgå till ca 0,5 Mkr.

2014-07-14

Uppföljning av exploateringsverksamhet och markförsäljning

Principen om öppenhet är en av tre huvudprinciper inom kommunal redovisning. Principen om öppenhet kallas även för transparensprincipen.

För att följa exploateringsverksamhetens resultat ska en redovisning ske minst fyra gånger om året (mars-juni-augusti-december). Denna redovisning ska innehålla bl.a. prognoser dvs. förväntade framtida kostnader och intäkter. Av underlaget ska framgå ekonomiska konsekvenser för både innevarande år och hela perioden för berörda projekt. För bedömningen av årets resultat inom kommunens totala drift ska prognostiserade effekter av exploateringsverksamhet redovisas månadsvis.

Vid försäljning av anläggningstillgång som inte har budgeterats som försäljningsinkomst inom ramen för investeringsinkomster ska effekten av ekonomiska konsekvenser prognostiseras och redovisas centralt.

Vid försäljning av exploateringsmark som inte budgeterats som försäljningsinkomst inom ramen för exploateringsintäkter ska effekten av ekonomiska konsekvenser prognostiseras och redovisas centralt.

Detta i sin tur säkerställer att motsvarande överskott inte ska finansiera övriga verksamheter utan politiskt beslut. En mall för uppföljning av exploateringsverksamhet och markförsäljning har tagits fram av ekonomienheten.

Finansiella tillgångar

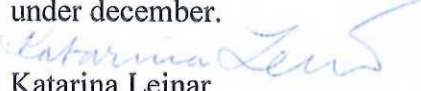
Placering av medel på 130 Mkr har gjorts enligt kommunens policy för förvaltning av pensionsmedel. Detta klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp – och försäljning. Ca. 72% av medlen placeras inom nominella räntepapper och ca 27% inom aktierelaterade instrument.

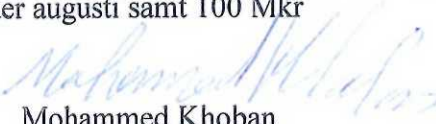
Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde på ca. 145,7 Mkr. Aktuell konsolidering, dvs. tillgångarna som andel av marknadsvärderade pensionsskulden, är 117,7% för närvarande. Den övergripande risklimiten enligt placeringspolicyn innebär att minst 95 % av avsedda pensionsutbetalningar alltid ska kunna täckas av pensionsportföljen. Denna nivå betecknas som ett säkerhetsgolv som aldrig ska äventyras.

För bevakning och rapportering av pensionsportföljen samarbetar kommunen med Söderberg & Parterna Placeringsrådgivning AB. En särskild rapport från Söderberg & parterna bifogas som bilaga 5.

2014-07-14

Kommunens likviditet har ökat kraftigt till följt av årets resultat under de fyra senaste åren. Kommunens likvida medel vid årets början för 2014 var ca 359 Mkr vilket innebär drygt 64 Mkr högre än årets innan. Likviditet ska täcka löpande utbetalningar på både drift och investeringar. Kommunfullmäktige har beslutat om "Policy för förvaltning av överlikviditet" (KF § 1.8, 2014-02-03) för att hantera överskottet på ett effektivt sätt. Enligt Kommunstyrelsens beslut har ekonomienheten fått i uppdrag att placera medel upp till 300 mkr med hänsyn till KF:s policy för överlikviditet. Placeringar har börjat med 135 Mkr under juni och kommer att fortsätta med 65 Mkr under augusti samt 100 Mkr under december.

Katarina Leinar
Ekonomichef

Mohammed Khoban
Chefsekonom

Bilagor:

- 1- Sammanställning av driftbudget och bokslutsprognos för 2014
- 2- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos för 2014
- 3- Sammanställning av driftbudget inkl. utfall för perioden jan- juni 2014
- 4- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos inom kommunstyrelsen på projektnivå.
- 5- Månadsrapport för pensionsportföljen per juni 2014

**SAMMANSTÄLLNING AV DRIFTBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2014
EKONOMISKA UPPFÖLJNING T.O.M. JUNI MÅNAD**

RESULTATBUDGET (TKR)	BUDGET 2014	PROGNOS 2014	AVVIKELSE MOT BUD.
KOMMUNFULLMÄKTIGE	120	1 340	1 220
KOMMUNSTYRELSEN	68 500	71 500	3 000
KULTUR- OCH UTBILDNINGSNÄMND	73 300	75 300	2 000
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	66 000	63 850	-2 150
BYGGNADSNÄMND	9 700	9 700	0
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	5 000	5 000	0
SOCIALNÄMND	25 500	23 820	-1 680
SUMMA INTÄKTER	248 120	250 510	2 390
KOMMUNFULLMÄKTIGE	-10 530	-12 550	-2 020
KOMMUNSTYRELSEN	-230 456	-233 456	-3 000
KULTUR- OCH UTBILDNINGSNÄMND	-1 056 400	-1 053 500	2 900
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	-577 000	-577 150	-150
BYGGNADSNÄMND	-39 894	-39 894	0
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	-9 800	-9 800	0
SOCIALNÄMND	-117 000	-109 580	7 420
SUMMA KOSTNADER	-2 041 080	-2 035 930	5 150
SUMMA NÄMNDER	-1 792 960	-1 785 420	7 540
REGLERINGSPOST PENSIONER	-44 000	-44 000	0
AVSKRIVNING ENLIGT PLAN	-37 570	-35 840	1 730
KAPITALKOSTNAD	49 110	49 450	340
STATSBIDRAG, MAXTAXA	18 700	18 630	-70
OFÖRUTSEDD VERKSAMHET	-10 000	-10 000	0
LOKALER	-3 000	-2 000	1 000
SÄRSKILDA INSATSER	-2 400	-1 700	700
ÖKN SEMESTERLÖNESKULD	-2 000	-2 000	0
PO-FÖRÄNDRING	0	800	800
MARKFÖRSÄLJNING			0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-1 824 120	-1 812 080	12 040
SKATTEINTÄKTER	1 716 900	1 720 260	3 360
BIDRAG(UTJÄMNINGSSYSTEM)	81 800	81 360	-440
FASTIGHETSAVGIFT	78 000	78 040	40
FINANSIELLA INTÄKTER	12 000	12 000	0
FIN KOSTNAD PENSIONSSKULD	-2 000	-2 000	0
FIN KOSTNADER	-380	-380	0
ÅRETS RESULTAT	62 200	77 200	15 000
PRODUKTIONSSTYRELSEN	0	0	0
ÅRETS RESULTAT INKL. PS	62 200	77 200	15 000

ÖSTERÅKERS KOMMUN

Ekonomienheten

Bilaga 2
2014-07-12**SAMMANSTÄLLNING AV INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2014
MÅNADSUPPFÖLJNING PER JUNI MÅNAD**

Text	Budget 2014	Prognos 2014	Budget- avvikelse	Utfall 2013
Utgifter				
KF	0	0	0	-1230
KS	-74 200	-79 469	-5 269	-75 559
Varav IT	-3 000	-3 000	0	-7 030
Varav SBF	-71 200	-76 469	-5 269	-65 432
Varav EA	0	0	0	-2 986
				-111
BN	-2 500	-2 500	0	-1 921
PS	-3 000	-3 000	0	-1 732
Summa utgifter	-79 700	-84 969	-5 269	-80 442
Inkomster				
KS	3 650	7 574	3 924	3 751
BN	1 000	1 000	0	0
Summa inkomster	4 650	8 574	3 924	3 751
Summa netto	-75 050	-76 395	-1 345	-76 691

MÅNADSUPPFÖLJNING JUNI 2014

Driftsredovisning per slag, inkl interna poster (tkr)	HELÅR			Utfall 2013	PERIOD: JAN - JUNI 2014		
	Budget 2014	Prognos 2014	Budget- avvikelse		Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse
lämnarnas intäkter							
avgifter	89 660	90 660	1 000	91 150,9	45 647	45 967	320
övriga intäkter	158 458	159 848	1 390	184 098,7	79 232	79 273	41
summa intäkter	248 118	250 508	2 390	275 250	124 879	125 240	361
<i>Varav interna intäkter</i>				67 991,4	0		0
lämnarnas kostnader							
personalkostnader	-176 640	-175 450	1 190	-163 547	-86 775	-84 673	2 102
lokalkostnader	-68 852	-70 352	-1 500	-65 536	-34 427	-33 768	659
kapitalkostnader	-46 946	-46 946	0	-44 286	-23 473	-23 482	-9
öppn av verksamhet	-1 566 739	-1 562 109	4 630	-1 614 415	-786 539	-784 606	1 933
övriga kostnader	-184 901	-184 071	830	-124 974	-92 486	-89 524	2 962
summa kostnader	-2 044 078	-2 038 928	5 150	-2 012 758	-1 023 700	-1 016 053	7 647
<i>Varav interna kostnader</i>				-910 820	0		0
lämnarnas ettokostnader exkl. PS	-1 795 960	-1 788 420	7 540	-1 737 508	-898 821	-890 813	8 008
öppning semesterlöneskuld	-2 000	-2 000	0	-2 481	-1 000	-1 000	0
intern kapitalkostnad	49 110	49 450	340	47 067	24 555	24 723	168
fatsbidrag maxtaxa	18 700	18 630	-70	19 933	9 350	9 316	-34
avskrivning	-37 570	-35 840	1 730	-31 980	-18 785	-17 664	1 121
ansöningar, regleringspost	-44 000	-44 000	0	-42 652	-22 000	-19 642	2 358
överskilda insatser	-2 400	-1 700	700	-660	0	0	0
lokaler	-3 000	-2 000	1 000	-537	-1 500	-226	1 274
öförtädd verksamhet	-10 000	-10 000	0	0	0	-250	-250
O-förändring	0	800	800	3 456	0	147	147
terbetalning AFA	0	0	0	24 192	0	0	0
markförsäljning	0	0	0	11 478	0	0	0
ettokostnader inkl centrala poster	-1 827 120	-1 815 080	12 040	-1 709 691	-908 201	-895 409	12 792
katteintäkter	1 716 900	1 720 260	3 360	1 666 616	858 450	860 091	1 641
tjänningssystem mm	81 800	81 360	-440	81 117	40 900	40 685	-216
fastighetsavgift	78 000	78 040	40	76 671	39 000	39 248	248
inansiella intäkter	12 000	12 000	0	12 365	6 000	6 103	103
inansiella kostnader, pension	-2 000	-2 000	0	-13 916	-1 000	-1 000	0
inansiella kostnader	-380	-380	0	-416	-190	-130	60
periodens resultat exkl. PS	59 200	74 200	15 000	112 746	34 959	49 587	14 628
Produktionsstyrelsen	0	0	0	-2 712	4 713	6 111	1 398
Kommunens resultat	59 200	74 200	15 000	110 034	39 672	55 698	16 026

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM KS

Prognos 2014

Projekt - år 2013	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
Stadsutveckling	-14 170	-14 300	-130	3 000	4 230	1 230	1 100
Äljö vägskäl	-10 000	-10 000	0	3 000	4 100	1 100	1 100
Stadspark Åkers kanal	-4 000	-4 000	0				0
Tjerga stadsgata	-170	-300	-130	0	130	130	0
Övrigt	-19 000	-21 000	-2 000	0	3 067	3 067	1 067
Övrigt lokalgator	-11 500	-13 000	-1 500		327	327	-1 173
Övrigt GC	-7 500	-8 000	-500		2 740	2 740	2 240
Gator & vägar, reinvestering	-21 450	-22 225	-775	0	0	0	-775
Östergatan 276	-14 000	-14 000	0				0
Östergatan	-500	-1 500	-1 000				-1 000
Bytby kvicksilverlampor/armaturer	-2 000	-2 000	0				0
Östergatan etapp 1	-3 000	-2 500	500				500
Regionalt cykelstråk Rydbo/Ullna	-500	-500	0				0
Östergatan etapp 2	-800	-800	0				0
Östra skolvägar skånsta-grindmossen	-250	-25	225				225
Östra skolvägar Tråsättravägen	-200	-450	-250				-250
Östra skolvägar Spånlötsvägen-backsippevägen	-200	-450	-250				-250
Östergatan, friluft, tryggt	-5 046	-9 210	-4 164	653	280	-373	-4 537
Östergatan hamn muddring	-2 000	-4 800	-2 800				-2 800
Trygga Östanö	-1 000	-400	600				600
Östergatan	-1 900	-3 900	-2 000	580	240	-340	-2 340
Östergatan Ekbacken	-146	-110	36	73	40	-33	3
Östergatan offentlig plats	-5 500	-3 200	2 300	0	0	0	2 300
Östergatan GC-väg	-4 000	-800	3 200				3 200
Östergatan platser	-1 500	-2 400	-900				-900
Digitala kartor	-2 700	-2 700	0	0	0	0	0
Övrigt	-3 334	-3 834	-500	-3	-3	0	-500
Östergatan bastu	-1 500	-1 500	0				0
Östergatan skylt Österåker	-1 800	-1 800	0				0
Östergatan brobana Säbybron		-500	-500				-500
Övrigt ej spec.	-34	-34	0	-3	-3	0	0
Totalt SBF inom KS	-71 200	-76 469	-5 269	3 650	7 574	3 924	-1 345
T	-3 000	-3 000	0				0
Totalt inom KS	-74 200	-79 469	-5 269	3 650	7 574	3 924	-1 345

MÅNADSRAPPORT FÖR PENSIONSPORFÖLJEN – JUNI 2014

Inledning

Det *övergripande förvaltningsmålet* för pensionsportföljen är att kunna täcka minst lika mycket som avsågs av skulden när denna strategi tog sin början. Detta innebär att tillgångarna i relation till avsedd del av skulden (konsolideringen) bör ligga på minst 100%. Den *övergripande risklimiten* enligt placeringspolicyn innebär att minst 95,0% av avsedda pensionsutbetalningar alltid ska kunna täckas av pensionsportföljen. Denna nivå betecknas som ett säkerhetsgolv som aldrig ska äventyras.

Aktuellt läge

Pensionsportföljen lever upp till den övergripande risklimiten. Risken att pensionsportföljen skulle falla under säkerhetsgolvet inom ett år är låg med dagens portfölj. Aktuell konsolidering, dvs. tillgångarna som andel av den marknadsvärderade pensionskulden, är 117,7% för närvarande.

Risköversikt	Avkastning	
	2014-06-30	2014-05-31
Portföljrisk - marknadsvärdering		
Marknadsvärderade tillgångar	145,7	0,5%
Marknadsvärderad skuld	123,8	0,3%
Marknadsvärderad konsolidering	117,7%	0,3%
Sannolikhet att gå igenom golvet före årsskiftet	0,0%	0,0%
Sannolikhet gå igenom golvet inom 1 år	0,0%	0,0%

Nedan återfinns en sammanställning som visar vilken spridning i resultat som kan förväntas vid årsskiftet givet dagens portföljsammansättning. Spridningsresultaten erhålls genom att skuld- och tillgångsvärden simuleras i olika scenarion, vilket renderar i ett troligt medelvärde samt de 5% bästa respektive sämsta utfallen. Detta ger en indikation på sannolikheten att kommunen klarar det övergripande förvaltningsmålet samt hur stor risken är.

Simulerad konsolidering vid årsskiftet	Förväntad konsolidering	Jämfört med idag
Marknadsvärderad konsolidering vid årsskiftet 2014/2015		
Medelvärde	118,3%	0,6%
5% högsta	124,5%	6,8%
5% lägsta	112,5%	-5,2%
0,5% lägsta	109,8%	-7,9%

Aktuell portfölj

Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde på ca 145,7 mkr. Pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag i placeringspolicyn.

AVSTÄMNING MOT POLICY

Tillgångsslag	Portfölj (Mkr)	Andel av portfölj	Limiter	
	2014-06-30	2014-06-30	Min	Max
Likvida medel	1	1%	0%	15%
Nominella räntepapper	69	47%	0%	100%
Duration		1,9	0,0	5,0
Realränteobligationer	36	24%	0%	100%
Duration		8,9	4,0	20,0
Aktier	40	27%	0%	40%
- Svenska aktier	10	7%	0%	10%
- Utländska aktier	30	21%	0%	30%
Alternativa tillgångar	0	0%	0%	10%
Totalt	146	100%		

Vid avstämningsstillfället hade pensionsportföljen följande utseende, uttryckt som procentuell fördelning på olika tillgångsslag.

TILLGÅNGSFÖRDELNING

Det övergripande målet med förvaltningen innebär att marknadsvärdet på pensionsportföljen och marknadsvärdet på ansvarsförbindelsen ska följas åt, det vill säga tillgångarna ska matchas med skulden. Det primära målet är således konsolideringen vilket gåttts igenom ovan.

För att kunna följa hur förvaltningen av aktieportföljen har gått jämförs de olika tillgångsslagen i förhållande till respektive jämförelseindex enligt placeringspolicyn sedan det föregående rapporteringstillfället.

TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Tillgångslag	Index	Tillgångskastning senaste månaden	Indexkastning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX BOND	0,3%	0,5%	-0,2%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX REAL	0,6%	0,7%	-0,1%
Svenska aktier	SIX PRX	-1,5%	-1,4%	-0,1%
Utländska aktier	MSCI TR World (SEK)	1,7%	1,9%	-0,1%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	0,5%	0,7%	-0,1%
Tillgångslag	Index	Tillgångskastning sedan 2013-12-31	Indexkastning sedan 2013-12-31	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX BOND	2,2%	3,6%	-1,4%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX REAL	6,4%	4,3%	2,0%
Svenska aktier	SIX PRX	10,1%	9,6%	0,5%
Utländska aktier	MSCI TR World (SEK)	8,9%	10,9%	-2,0%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	5,1%	5,6%	-0,6%

Källa för index: Bloomberg

Bevakning och rapportering

För bevakning och rapportering av pensionsportföljen samarbetar kommunen med Söderberg & Partners Placeringsrådgivning AB. De bevakar kontinuerligt utvecklingen av pensionsportföljen, pensionsskulden samt marknadsrisken. Detta för att tillse att sammansättningen av portföljen (allokeringen) alltid innebär att kommunen kan leva upp till de åtaganden som ingår i pensionsfonderingen.

Ordförandeförslag

Kommunfullmäktiges ordförande

Till Kommunfullmäktige

Datum 2014-08-19

Dnr KS 2014/0207

Rapport från inspektion hos Överförmyndaren i Österåkers kommun den 12 mars 2014

Kommunfullmäktige beslutar

Notera rapporten avseende inspektion hos Överförmyndaren i Österåkers kommun den 12 mars 2014, till protokollet.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera verksamheterna i kommunerna. Länsstyrelsen genomförde den 12 mars 2014 en inspektion hos Överförmyndaren i Österåkers kommun. Länsstyrelsen har inte funnit anledning att framföra kritik mot Överförmyndaren i Österåkers kommun.

Bilaga

Rapport från inspektion hos Överförmyndaren i Österåkers kommun den 12 mars 2014

Ingela Gardner Sundström

Kommunfullmäktiges ordförande

Information om rapport från inspektion av överförmyndare

Länsstyrelsen har inspekterat överförmyndarverksamheten i er kommun. Kopia av rapport från inspektionen översänds till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i egenskap av högsta ledning för kommunen och därmed ytterst ansvariga för verksamheten.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera verksamheten i kommunerna. Vid inspektionen ska Länsstyrelsen granska om överförmyndarens handläggning följer reglerna i föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen och även i övrigt sker på ett rättsäkert och lämpligt sätt. Länsstyrelsen ska alltid kontrollera dels det av överförmyndaren förda registret över ärenden, dels stickprovsvis utvalda akter.

Inspektionsrapporten är upplagd på följande vis. I sammanfattningen anges på vilka punkter som Länsstyrelsen framför kritik mot verksamheten. Om Länsstyrelsen inte funnit något att kritisera så framgår även det. Under rubriken 'aktgranskning med kritik' redogör Länsstyrelsen för de akter som vi granskat där vi funnit anledning att kritisera någon del av handläggningen. Under rubriken 'övrig aktgranskning' redogör Länsstyrelsen för andra rättsfrågor som uppkommit vid granskningen av akterna och vid den efterföljande diskussionen med överförmyndarkansliet. Under rubriken 'övriga frågor' redogör Länsstyrelsen för information m.m. som framkommit utöver aktgranskningen.

Länsstyrelsen kan framföra tre nivåer av kritik: *kan inte undgå kritik*, *kritik* eller *allvarlig kritik*. Samtliga sammanfattas dock som kritik i den inledande sammanfattningen. Inte undgå kritik är den mildaste formen av kritik och allvarlig den strängaste. När allvarlig kritik framförs ska Länsstyrelsen normalt sett följa upp frågan, antingen genom att begära återrapportering eller genom ett särskilt uppföljande möte/samtal.

Rapport från inspektion hos Överförmyndaren i Österåkers kommun den 12 mars 2014

Sammanfattning

Länsstyrelsen har inte funnit anledning att framföra kritik mot Överförmyndaren i Österåkers kommun.

Inledning

Länsstyrelsen granskade vid tillsynsbesöket slumpvis utvalda akter, fördelade på 9 förmyndarskap, 13 godmanskap och 5 förvaltarskap. Se bilaga med aktnummer över granskade ärenden.

Efter aktgranskningen gick Länsstyrelsen tillsammans med Överförmyndaren i Österåkers kommun igenom de frågor som uppstått vid granskningen av akterna. Vid sammanträdet medverkade Lillemor Thelander (överförmyndare) och Elena Pallard (handläggare) från Överförmyndaren och Lotta Reimers och Sophie Carlgren från Länsstyrelsen.

I den mån Länsstyrelsen fann anledning att kommentera Överförmyndarens handläggning av ärendena framgår detta nedan med hänvisning till aktuella aktnummer.

Aktgranskning med kritik

Ingen notering.

Övrig aktgranskning

Ersättning för reseutgifter

Vid granskningen av akt nr 1994031 gällande godmanskap noterade Länsstyrelsen att den gode mannen i flera av årsräkningarna angett att han tagit ut reseersättning från huvudmannen (t.ex. 1 500 kr år 2013). Av akten framgick inte att Överförmyndaren hade fattat beslut om dessa reseersättningar. Vi sammanträdet

ställföreträdaren ska få ersättning för någon utgift och att de vid granskningen av årsräkningarna måste ha missat att notera att ställföreträdaren, utan beslut från Överförmyndaren, tagit ut reseersättning från huvudmannen.

Enligt 12 kap 16 § föräldrabalken (FB) ska överförmyndaren fatta beslut om ersättning för utgifter som varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande. Överförmyndaren ska även ta ställning till om ersättningen ska betalas av den enskildes medel eller av kommunen.

Klumpsummor med bilaga

Vid granskningen av akt nr 2011094 angående ett förvaltarskap noterade Länsstyrelsen att det fanns en större utgiftspost om 100 000 kr som specificerats i en bilaga som låg löst i akten.

Av 14 kap. 15 § 2 st. FB framgår att det i årsräkningen ska anges den enskildes tillgångar och skulder vid början och slutet av den tid räkningen avser. Vidare ska en sammanställning göras av inkomster och utgifter under nämnda tid. Av årsräkningen ska särskilt framgå hur mycket som har använts för den enskildes uppehälle eller nytta i övrigt.

JO har i beslut den 24 april 2008, dnr 1202-2008, framfört att det är mindre lämpligt att i årsräkningar ange klumpsummor jämte anteckningar av karaktären "bankomatuttag, girobetalningar" och liknande och att sådana poster bör specificeras direkt i årsräkningen, alternativt i en bilaga till denna.

Länsstyrelsen anser att utgifterna ska specificeras i årsräkningen och om ställföreträdaren bifogar en bilaga ska den fästas vid årsräkningen (bilagan ska således inte ligga löst i akten). Det ska framgå att bilagan hör till årsräkningen och att den omfattas av den underskrift på heder och samvete som ställföreträdaren tecknar på årsräkningens framsida.

Underrättelse om beslut

Vid granskningen av akt 2013028 angående ett förmynderskap noterade Länsstyrelsen att Överförmyndaren den 8 mars 2013 beslutat att inte medge en begäran om uttag från ett överförmyndarspärtrat konto. Beslutet var inte ställt till barnets föräldrar, utan till ett försäkringsbolag.

Av 21 § förvaltningslagen (1986:223), framgår att en sökande, klagande eller annan part ska underrättas om innehållet i det beslut varigenom myndigheten avgör ärendet, om detta avser myndighetsutövning mot någon enskild. Parten behöver dock inte underrättas, om det är uppenbart obehövligt. Av samma lagrum andra stycket framgår att om beslutet går parten emot, ska parten underrättas om hur han kan överklaga det. Föräldrarna skulle således ha underrättats om

INSPEKTIONSRAPPORT

Datum
2014-06-18

Beteckning
203-6149-2014

innehållet i beslutet. De skulle även ha underrättats om hur de kan överklaga beslutet, eftersom beslutet gått dem emot.

Sophie Carlgren

Lotta Reimers

Bilaga:
granskade akter

Kopia till:
Överförmyndaren i Österåkers kommun
Kommunstyrelsen i Österåkers kommun
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Enheten för tillsyn
Sophie Carlgren
010-2231269

Bilaga

Datum
2014-06-18

Beteckning
203-6149-2014

1 (1)

Granskade akter

Förmynderskap

Akt nr 2013003, 2012109, 2013095, 2012081, 2013043, 2013028, 2004051,
2004050, 2013097

Förvaltarskap

Akt nr 2011094, 201145, 2012089, 2012041, 2011096

Godmanskap

Akt nr 1992025, 1992017, 1990029, 199106, 1994032, 1994031, 1989020,
1993022, 1993008, 1988047, 1975125, 1959067, 1984018